

жодного пріоритету в процедурі приватизації, яка здійснюється на загальних підставах.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Цивільний кодекс України від 10 травня 2018 року (зі зм. та доп.)//офіц.текст.-К.: ПАЛИВОДА А.В.,2018.-408 с.
2. Цивільний кодекс Франції [Електронний ресурс].-Режим доступу: <https://pandia.ru/text/77/231/34260.php>
3. Німецьке цивільне уложення (BGB)[Електронний ресурс].-Режим доступу:https://ru.wikisource.org/wiki/%D0%93%D0%B5%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%B5_%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%B6%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%B5_%D1%83%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B5/%D0%9A%D0%BD%D0%B8%D0%B3%D0%B0_3/%D0%A0%D0%B0%D0%B7%D0%B4%D0%B5%D0%BB_3
4. Земельний кодекс України [Електронний ресурс].-Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
5. Постанова Вищого спеціалізованого суду України від 11 квітня 2018 року по справі № 742/2916/15-ц [Електронний ресурс].-Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/73627618>

Ключові слова: приобретательная давность, недвижимость, земельный участок, правовое регулирование, субъекты, право собственности.

Keywords: acquisitive prescription, real estate, land, legal regulation, subjects, ownership.

Ткалич Максим Олегович,

*кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права
Запорізького національного університету*

ГЕНЕЗА СПОРТИВНОГО ПРАВА, ЯК СФЕРИ ПРИВАТНОПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Сучасний спорт є особливою сферою суспільних відносин, які складаються між різноманітними суб'єктами з приводу здійснення спортивної діяльності.

Вочевидь, сучасний спорт є повноцінним сегментом ринкової економіки. Відповідно, правове регулювання приватних відносин у спорті відбувається на тих саме принципах, що й регулювання торгівельних відносин. Досвід Європейського Союзу підтверджує наведене твердження. Зокрема, суд Європейського союзу у справі «Мека-Медина» [1] зробив висновок про те, що

спортивні організації повинні дотримуватися правил, що встановлені в Договорі про створення Європейського союзу 1957 року (Римський договір) [2]. Серед іншого, Суд ЄС наголосив, що діяльність у сфері спорту підпадає під дію статей 101 і 102 Римського договору, які забороняють торговельну дискримінацію та використання монопольного становища на ринку товарів і послуг, й гарантують дотримання принципів вільної конкуренції всіма учасниками ринкових відносин. Таким чином, діяльність у сфері спорту була де-факто визнана різновидом економічної діяльності. Крім того, суд визнав, що така діяльність регламентується правом ЄС.

Отже, з середини XIX століття бейсбол розвивався як напрямок бізнесу, проте з широкою автономією, яка надавала лігам і клубам більше економічних прав, аніж іншим учасникам господарського обігу. Відповідно, на початку XX століття були зроблені перші спроби позбавити бейсбол автономного статусу і прирівняти його у правах до інших учасників економічної діяльності.

Так, у 1922 році одна з бейсбольних ліг США «Федеральна Ліга» припинила своє існування через те, що більшість її клубів були викуплені власниками головних ліг (Національної та Американської). Більшість власників бейсбольних клубів, що входили до Федеральної Ліги, отримали гроші за свої клуби або отримали компенсації від пов'язаних із розпуском ліги втрат в іншій формі. Зокрема, власнику клубу «Сент Луїс» з Федеральної Ліги запропонували придбати клуб «Сент Луїс Браунз» з Національної Ліги.

Проте власник клубу «Балтімор Террапінс» з Федеральної Ліги не отримав жодних комерційних пропозицій або компенсацій у зв'язку із припиненням існування ліги, і він вирішив позиватися до Національної та Американської бейсбольних ліг, обґрунтовуючи свої претензії порушенням антимонопольного законодавства, а саме – «закону Шермана».

Зокрема, частина перша «закону Шермана» передбачає, що «будь-який контракт, об'єднання у формі тресту або в будь-якій іншій формі, або змова з метою обмежити торгівлю або комерційну діяльність серед кількох штатів або з іноземними державами оголошуються незаконними. Будь-яка особа, що уклала подібний контракт або вступила в подібне об'єднання або в подібну змову, вважається винною в скоєнні правопорушення і після винесення вироку в зв'язку з вищевказаним піддається штрафу в розмірі не більше п'яти тисяч доларів, або тюремному ув'язненню на термін не більше одного року, або обом вищевказаним покаранням на розсуд суду».

Отже, позивач заявляв, що змагання з бейсболу, впродовж яких команди переїжджають зі штату в штат є різновидом комерційної діяльності, що здійснюється суб'єктами різних штатів країни між собою. А оскільки головні

ліги країни об'єдналися, то проведення змагань за участю клубів з різних штатів, узгодження порядку проведення змагань між клубами-власниками зазначених ліг тощо є змовою і порушенням правил здійснення вільної комерційної діяльності між штатами країни, а отже – монополізацією бейсболу.

Суд першої інстанції визнав Національну та Американську ліги винними у порушенні антимонопольного законодавства і оштрафував обидві ліги на 240 000 доларів. Проте апеляційний суд скасував рішення суду першої інстанції і постановив, що дії головних ліг не підпадають під дію «закону Шермана».

Верховний суд США одноголосним рішенням суддів підтримав позицію Апеляційного суду. Рішення суду готував видатний американський юрист, суддя Олівер Вендел Холмс (молодший). Зокрема, в рішенні було зазначено: «...Організація спортивних змагань хоч і пов'язана з можливістю отримання комерційної вигоди, проте не є комерційною діяльністю в загальноприйнятому сенсі. Отже, не може бути монопольною змови з приводу того, що не є комерцією як такою...Відповідно, поведінка відповідачів не може бути визнана втручанням у нормальну комерційну діяльність між штатами країни, і не підпадає під дію «закону Шермана».

Таким чином, незважаючи на те, що професійний спорт в США, фактично, є різновидом бізнесу, Верховний суд зробив своєрідний виняток із «закону Шермана» для бейсболу.

Зазначене рішення суду визначило подальший розвиток всієї системи спорту в США, а опосередковано – й у всьому світі. Зокрема, завдяки йому сформувалася ключова відмінність між американською і європейською системами професійного спорту: головними суб'єктами професійного спорту в США є професійні спортивні ліги – комерційні організації, а визначальними суб'єктами професійного спорту в Європі є не стільки ліги, як керівні органи в спорті («Sports Governing Bodies») – громадські організації (федерації, асоціації тощо).

При цьому, американські спортивні ліги у відносинах з третіми особами, в тому числі – зі спортсменами, діють узгоджено, як одна комерційна структура, а в Європі окремі спортивні клуби володіють більшим ступенем автономності у відносинах з третіми особами. Проте роль керівних органів у спорті в Європі є подібною до ролі спортивних ліг в США.

Отже, саме завдяки рішенню Верховного суду США 1922 року професійний спорт отримав змогу розвиватися як відносно автономне утворення в межах економічної системи кожної країни і в межах світової економіки зокрема.

Таким чином, очевидним є той факт, що як США, так й країни ЄС розглядають спорт, як різновид бізнесу і, відповідно, – як сферу приватноправового регулювання. Відповідним шляхом має піти й Україна.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Judgment of the Court (Third Chamber) of 18 July 2006. David Meca-Medina and Igor Majcen v Commission of the European Communities. Case C-519/04 P. – Режим доступу: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62004CJ0519>.
2. Договір про заснування Європейської спільноти від 25.05.1957 р. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_017/ed19860217/page.

Ключові слова: спортивне право, приватне право, професійний спорт, професійна спортивна ліга, антимонопольне законодавство.

Keywords: sports law, private law, professional sport, professional sports league, antitrust law.

Токарева Віра Олександрівна,

*кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права,
Національний університет «Одеська юридична академія»*

ТВОРЧИСТЬ КНР: ВІД ЗАПОЗИЧЕННЯ ДО РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙ

Достеменно не відомі чинники, які впливають на рівень розвитку інновацій в суспільстві. Економіка і виробництво сучасного КНР відомо завдяки широкому виробництву контрафактної продукції і імітації: від автомобілів, одягу, техніки, комп'ютерів, фармацевтичних препаратів, до цілих європейських міст, селищ [1].

Поширена думка, що в КНР не проводиться розробка інноваційних технологій і відсутнє законодавство яке б забезпечувало належну охорону інтелектуальної власності, необхідне для зростання інвестицій в інновації.

Разом з цим згідно з даними Всесвітньої організації інтелектуальної власності (далі ВОІВ) у 2015 році китайськими товаровиробниками було подано рекордну кількість заявок на реєстрацію патентів, що забезпечило двадцять друге місце в Глобальному індексі інновацій ВОІВ у 2017 році та перше місце серед країн із середнім рівнем доходу. [2].

Зазначені дані створюють образ КНР лідера в сфері інновації та підприємництва, що знаходиться в протиріччі з загальновизнаним стереотипом імітатора об'єктів інтелектуальної власності.